

Πρεσβεία της Ελλάδας στη Σλοβενία
Γραφείο Οικονομικών και Εμπορικών Υποθέσεων

ΕΡΕΥΝΑ ΑΓΟΡΑΣ ΓΙΑ 12 ΚΑΤΗΓΟΡΙΕΣ ΦΡΟΥΤΩΝ ΣΤΗ ΣΛΟΒΕΝΙΑ

Κωδικοί Συνδυασμένης Ονοματολογίας (Combined Nomenclature):
HS[080420], HS[080510], HS[080521], HS[08054000], HS[080550],
HS[08061010], HS[08071100], HS[080810], HS[080830], HS[080930],
HS[08101000], HS[08105000]

Αυτή η έρευνα αγοράς συντάχθηκε από το Γραφείο Ο.Ε.Υ. Λιουμπλιάνας (Επιμέλεια: Λουκιανός Κλιντ), με την καθοριστική συμβολή ασκούμενων στο πλαίσιο του προγράμματος της ΕΕ "Erasmus+" (κες Ανδρονίκη Καρέλλη, Σοφία Λεωνίδου, Παναγιώτα Πανούση, Οξάνα Σένια, Μαρία Ψαρρού, κ. Κωνσταντίνος Καλλίτσης).

Λιουμπλιάνα, Αύγουστος 2022

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

A. ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΚΛΑΔΟΥ/ΠΡΟΪΟΝΤΟΣ	3
A.1 Περιγραφή Κλάδου – Γενικά Χαρακτηριστικά	3
A.2 Ιστορική Αναδρομή	4
A.3 Συγκριτική σπουδαιότητα του κλάδου/προϊόντος	4
B. ΠΡΟΣΦΟΡΑ	6
B.1 Δομή Παραγωγής	6
B.2 Εξέλιξη Παραγωγής	6
B.3 Παραγωγική δυναμικότητα κλάδου/προϊόντος	7
B.4 Κόστος Παραγωγής	8
B.5 Προοπτικές στην εξέλιξη της παραγωγής	9
Γ. ΖΗΤΗΣΗ	10
Γ.1 Μέγεθος αγοράς/τμήματα αγοράς	10
Γ.2 Αγοραστική συμπεριφορά	10
Γ.3 Προοπτικές στην εξέλιξη της ζήτησης	10
Δ. ΕΞΩΤΕΡΙΚΟ ΕΜΠΟΡΙΟ	11
Δ.1 Ροές εμπορίου – εμπορικό ισοζύγιο κλάδου/προϊόντος	11
Δ.2 Ανάλυση εξαγωγών – εισαγωγών	11
Δ.3 Δασμολογικό καθεστώς και μη δασμολογικά εμπόδια	12
Ε. ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΜΟΣ	13
Ε.1 Δομή αγοράς – Δίκτυα Διανομής	13
Ε.2 Βαθμός συγκέντρωσης (εγχώριων/ξένων επιχειρήσεων)	16
Ε.3 Παρουσία ελληνικών προϊόντων – μερίδιο αγοράς	17
Ε.4 Τιμές λιανικής πώλησης	17
Ε.5 Δυναμική συνθηκών ανταγωνισμού	18
ΣΤ. ΘΕΣΜΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ	19
ΣΤ.1 Νομικό πλαίσιο που διέπει τη λειτουργία του κλάδου	19
ΣΤ.2 Επιπτώσεις θεσμικού πλαισίου στον ανταγωνισμό	21
Ζ. ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ	21
Ζ.1 Παράγοντες που επηρεάζουν ζήτηση-προσφορά	21
Ζ.2 Προοπτικές ελληνικών προϊόντων	21

A. ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΚΛΑΔΟΥ/ΠΡΟΪΟΝΤΟΣ

A.1 Περιγραφή Κλάδου – Γενικά Χαρακτηριστικά

Η έρευνα αγοράς που ακολουθεί επικεντρώνεται σε 12 επιλεγμένες κατηγορίες φρούτων, εξετάζοντας το διμερές εμπόριο Ελλάδας-Σλοβενίας ως προς τους κατωτέρω κωδικούς Συνδυασμένης Ονοματολογίας:

Σύκα	080420
Πορτοκάλια	080510
Μανταρίνια	080521
Φράπες και Γκρέιπφρουτ	08054000
Λεμόνια και κίτρα	080550
Σταφύλια	08061010
Καρπούζια	08071100
Μήλα	080810
Αχλάδια	080830
Ροδάκινα και νεκταρίνια	080930
Φράουλες	08101000
Ακτινίδια	08105000

(Πηγή: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EL/TXT/PDF/?uri=CELEX:01987R2658-20201003&from=EN>)

Η ελληνική οικονομία παραδοσιακά στηρίζεται, σε σημαντικό βαθμό, στον πρωτογενή τομέα παραγωγής. Ειδικά ως προς τον κλάδο των φρούτων (οπωροκηπευτικών), οι παραγωγικές δυνατότητες και εξαγωγικές επιδόσεις της ελληνικής οικονομίας μπορούν να θεωρηθούν αξιόλογες από ποιοτική και ποσοτική άποψη ως προς αρκετά προϊόντα, ακόμη και σε παγκόσμιο επίπεδο. Ωστόσο, παρουσιάζουν έντονη εποχικότητα (ιδίως ως προς διάκριση μεταξύ χειμερινών και καλοκαιρινών φρούτων), καθώς και διακυμάνσεις παραγόμενων ποσοτήτων, κόστους παραγωγής και διάθεσης και τιμών, συνεπεία και εξωγενών διαταραχών (βλ. π.χ. ακραίες καιρικές συνθήκες, ρωσική εισβολή στην Ουκρανία, συναφείς εμπορικές κυρώσεις της ΕΕ και αντίδραση Ρωσίας, παρατηρηθείσα, κατά το πρόσφατο παρελθόν, «ελληνοποίηση» φρούτων από γειτονικές χώρες με δυσμενείς συνέπειες ως προς την ποιότητα των εξαγωγών, συγκυριακές ελλείψεις ανθρώπινου δυναμικού στον κλάδο της γεωργίας κ.λπ.).

(Πηγές: <https://www.fortunegreece.com/article/to-top-12-ton-ellinikon-exagogon-pia-ine-ta-pio-antagonistika-ellinika-proionta/>,
<https://www.in.gr/2022/03/02/economy/agro-in/mila-kai-axladi-pos-tha-kinithei-paragogi-etisia-provlepsi>,
<https://www.capital.gr/oikonomia/3622410/exagoges-trofimon-zofero-periballon-logo-tis-rosikis-eisbolis-stin-oukrania> και
<http://v1.orientespress.gr/?p=2113>)

ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ ΕΡΕΥΝΑΣ

Η μεθοδολογία της έρευνας αγοράς περιλαμβάνει τη σύγκριση τιμών παραγωγού σε σειρά χωρών και τιμών καταναλωτή σε Ελλάδα και Σλοβενία, τη σύγκριση των εξαγόμενων ποσοτήτων της Ελλάδας και άλλων χωρών-εξαγωγέων στη Σλοβενία και την παράθεση στοιχείων για το εμπορικό ισοζύγιο και την αυτάρκεια της Σλοβενίας, κυρίως από τους ιστοτόπους της σλοβενικής Στατιστικής Υπηρεσίας/SURS, της Γενικής Διεύθυνσης Γεωργίας και Αγροτικής Ανάπτυξης της Ευρωπαϊκής Επιτροπής/DG AGRI και του Αγροτικού Ινστιτούτου Σλοβενίας/KIS. Επίσης, πραγματοποιήθηκαν επιτόπιες επισκέψεις σε σουπερμάρκετ και μανάβικα, για να διαπιστωθούν οι εδώ συνθήκες και τιμές διάθεσης των εξεταζόμενων φρούτων. Στόχος της έρευνας αγοράς είναι να διαφανεί σε ποιες κατηγορίες φρούτων και σε ποιο βαθμό ενδέχεται να υπάρχουν ιδιαίτερα ελπιδοφόρες ευκαιρίες για τους Έλληνες εξαγωγείς, καθώς και να διατυπωθούν προτάσεις για την ενίσχυση της διείσδυσης των ελληνικών προϊόντων στη σλοβενική αγορά.

A.2 Ιστορική Αναδρομή

Ως γνωστόν, η Σλοβενία έγινε ανεξάρτητο κράτος και κατέστη οικονομία ελεύθερης αγοράς το 1991 (ως αποτέλεσμα της τότε διάλυσης της πρώην ομοσπονδιακής Γιουγκοσλαβίας σε επιμέρους κρατικές συνιστώσες) και εντάχθηκε στην ΕΕ το 2004 (μαζί με άλλες οκτώ χώρες του λεγόμενου «ανατολικού μπλοκ» της ΕΕ και την Κύπρο).

Η Γενική Διεύθυνση Γεωργίας και Αγροτικής Ανάπτυξης (DG AGRI) της Ευρωπαϊκής Επιτροπής έχει δημοσιεύσει αναλυτικά στοιχεία (πίνακες και διαγράμματα) αναφορικά με το εξωτερικό εμπόριο (εισαγωγές και εξαγωγές), τις παραγόμενες ποσότητες και τις επικρατούσες τιμές στην ΕΕ-27 ως προς τα εσπεριδοειδή (πορτοκάλια-μανταρίνια-λεμόνια), τα μήλα και τα ροδάκινα, για την περίοδο 2011-2021. Βλ. ιστοσελίδες https://agriculture.ec.europa.eu/data-and-analysis/markets/overviews/market-observatories/fruit-and-vegetables_en και <https://agridata.ec.europa.eu/extensions/DataPortal/fruit-and-vegetables.html>.

A.3 Συγκριτική σπουδαιότητα του κλάδου/προϊόντος

Η σλοβενική οικονομία (ιδίως από πλευράς εξωτερικού εμπορίου) βασίζεται σχετικά περισσότερο στον δευτερογενή τομέα παραγωγής παρά στη γεωργία (εν αντιθέσει, σε ορισμένο βαθμό, με την ελληνική οικονομία), γεγονός το οποίο θα μπορούσε να αποδοθεί στο λιγότερο μεσογειακό (και περισσότερο αλπικό) κλίμα και την ιδιαίτερη γεωμορφολογία (πολύ ορεινό τοπίο, μεγάλες δασικές εκτάσεις, μικρή ακτογραμμή) της Σλοβενίας. Η Ελλάδα αποτελεί παραδοσιακά σημαντικό εξαγωγέα φρούτων παγκοσμίως, αν και η εξαγωγική επίδοσή της ποικίλλει, ανάλογα με το φρούτο (με «πρωταθλητή» το ακτινίδιο).

Ακολουθεί η παγκόσμια κατάταξη (θέση) των εξαγωγών της χώρας μας για 10 κατηγορίες φρούτων:

- Ακτινίδια: 4^η το 2021 (Μετά τη Νέα Ζηλανδία, την Ιταλία και το Βέλγιο)
- Φράουλες: 6^η το 2021 (Μετά την Ισπανία, το Μεξικό, τις ΗΠΑ, την Ολλανδία και το Βέλγιο)
- Πορτοκάλια: 7^η το 2021 (Μετά την Ισπανία, τη Νότιο Αφρική, την Αίγυπτο, τις ΗΠΑ, την Ολλανδία και την Αυστραλία)
- Σύκα: 7^η το 2020 (Μετά την Τουρκία, η οποία εξήγαγε το 46,7% της συνολικής εξαχθείσας ποσότητας σύκων), το Αφγανιστάν, τη Γερμανία, την Αυστρία, την Ισπανία και την Ολλανδία)
- Ροδάκινα: 7^η το 2020 (Μετά την Ισπανία, η οποία εξήγαγε το 40,5% της συνολικής εξαχθείσας ποσότητας ροδακίνων, την Τουρκία, την Κίνα, την Χιλή, την Ιταλία και τις ΗΠΑ)
- Λεμόνια και κίτρα: Δεν είναι σε κάποια από τις πρώτες 15 θέσεις το 2021
- Γκρέιπφρουτ: Δεν είναι σε κάποια από τις πρώτες 15 θέσεις το 2021, με τις ελληνικές εξαγωγές να είναι μικρότερες σε αξία από τις εξαγωγές της Σλοβενίας ή της Τσεχίας ή της Πολωνίας
- Σταφύλια: Δεν είναι σε κάποια από τις πρώτες 15 θέσεις το 2020
- Αχλάδια: Δεν είναι σε κάποια από τις πρώτες 20 θέσεις το 2020
- Μήλα: Δεν είναι σε κάποια από τις πρώτες 15 θέσεις το 2021

(Πηγές: <https://www.worldstopexports.com/> και <https://wits.worldbank.org/trade/comtrade/en/country/ALL/year/2021/tradeflow/Exports/partner/WLD/product/080540>).

Η αξία και σημασία των φρούτων για την υγεία και ευημερία είναι αυταπόδεικτη, καθώς περιέχουν νερό, βιταμίνες και άλλα θρεπτικά συστατικά, ενίοτε με θεραπευτικές, δυναμωτικές (για το ανοσοποιητικό σύστημα), αγχολυτικές, αντιγηραντικές και καλλωπιστικές ιδιότητες (βλ. ενδεικτικά κατωτέρω ιστοσελίδες: <https://el.lovestheteam.com/medicine/106762-poleznye-svoystva-apel-sina.html>, <https://www.ethnos.gr/Economy/article/101005/okoronoiosektosexeyseexagogesfroytonkailaxanikonhprothtriada>, <https://rodakino-verias.blogspot.com/p/blog-page.html>, https://www.pronews.gr/ygeia/917545_rodakina-giati-prepei-na-ta-valete-sti-diatrofi-sas-ta-ofeli-stin-ygeia-sas/, <https://meygeia.gr/ena-achladi-tin-imeraton-giatro-ton-kani-pera/>, <https://www.votanistas.com/healthy-tips/gkreipfrou-threptiki-aksia-poi-i-na-prosexoun/>, <https://www.giorgostoulis.com/blog/suka-ofeli-kai-pos-mporoume-na-ta-entaksoume-sti-diatrofi-mas>, <https://www.newsbeast.gr/health/arthro/514215/i-threptiki-axia-tis-fraoulas>, <https://www.onmed.gr/diatrofi/story/357143/karpoz-i-poia-i-threptiki-toy-axia-pos-tha-epilexete-to-kalytero-k.ltp>).

B. ΠΡΟΣΦΟΡΑ

B.1 Δομή Παραγωγής

Η παραγωγή φρούτων απαιτεί διάφορες εισροές (λιπάσματα, φυτοφάρμακα, αγροτικά μηχανήματα, νερό), την κυρίως παραγωγική διαδικασία (καλλιέργεια της γης, συγκομιδή των φρούτων), υποστηρικτικές διαδικασίες (μάρκετινγκ, συσκευασία κ.τ.λ.) και τη μεταφορά και αποθήκευση (logistics) του προϊόντος.

B.2 Εξέλιξη Παραγωγής

Ο Πίνακας 1 παρουσιάζει στοιχεία για την διαχρονική εξέλιξη της παραγωγής φυτειών δενδρώνων (orchard plantations)¹ τεσσάρων σημαντικών κατηγοριών φρούτων στη Σλοβενία (για τις οποίες υπάρχουν στοιχεία) κατά την τελευταία δεκαετία (2012-2021).

Κατηγορία φρούτων	2012	2013	2014	2015	2016
Μήλα	55.341	69.574	71.034	83.855	42.739
Αχλάδια	2.410	2.690	3.532	3.722	3.175
Ροδάκινα και Νεκταρίνια	5.547	5.573	4.173	5.554	4.694
Φράουλες	1.505	2.144	1.597	1.987	1.845
Κατηγορία φρούτων	2017	2018	2019	2020	2021
Μήλα	13.605	86.587	54.272	66.124	23.011
Αχλάδια	1.167	4.495	2.940	3.797	1.167
Ροδάκινα και Νεκταρίνια	2.457	4.457	3.788	2.016	325
Φράουλες	1.686	2.006	1.940	2.021	1.543

Πίνακας 1

Παραγωγή Σλοβενίας 2012-2021 (τόνοι)

Πηγή: Στατιστική Υπηρεσία Σλοβενίας (SURS) – SİSTAT Database

Για σκοπούς σύγκρισης, ο Πίνακας 2 παρουσιάζει στοιχεία για την ελληνική παραγωγή ως προς διάφορες κατηγορίες φρούτων το 2018. Δεδομένου ότι η Σλοβενία δεν διαθέτει σημαντικές καλλιέργειες εσπεριδοειδών ή σύκων, η ελληνική παραγωγή φρούτων υπερβαίνει αισθητά τη σλοβενική.

	Λεμονιές	Πορτοκαλιές	Μανταρινιές	Αχλαδιές	Μηλιές	Ροδακινιές & νεκταρινιές	Συκιές για νωπά σύκα
2018	79.267	740.475	174.134	101.156	285.874	630.170	10.799

Πίνακας 2

Παραγωγή Ελλάδας 2018 (τόνοι)

Πηγή: Ελληνική Στατιστική Αρχή (ΕΛΣΤΑΤ)

¹ Σημειωτέον ότι η SURS έχει δημοσιεύσει (στη "SİSTAT Database") αντίστοιχα στοιχεία και για «εκτεταμένους δενδρώνες» ("extensive orchards").

Παρατηρούμε ειδικότερα ότι η χώρα μας διαθέτει σαφώς μεγαλύτερη παραγωγή μήλων και αχλαδιών και -ιδίως- ροδάκινων και νεκταρινιών από τη Σλοβενία, ενώ το 2018 παρήγαγε και αξιοσημείωτες ποσότητες πορτοκαλιών και μανταρινιών. Εντούτοις, οι ελληνικές παραχθείσες ποσότητες λεμονιών και σύκων είναι μάλλον χαμηλές με βάση τα διαθέσιμα στοιχεία για το 2018, με ενδεχόμενες συνέπειες για τη συναφή εξαγωγική επίδοση της χώρας. Στο Παράρτημα επιχειρείται μια συνοπτική παρουσίαση της εξέλιξης της παραγωγής εσπεριδοειδών, μήλων και ροδάκινων σε επίπεδο ΕΕ.

B.3 Παραγωγική δυναμικότητα κλάδου/ προϊόντος

Σύμφωνα με το Αγροτικό Ινστιτούτο Σλοβενίας/KIS, η αυτάρκεια (self-sufficiency) της Σλοβενίας σε φρέσκα και επεξεργασμένα φρούτα ήταν περίπου 29,8% το 2019 και 36% (προσωρινά στοιχεία) το 2020 (Πηγή: έκδοση KIS "Slovenian Agriculture in Numbers 2021", σελ. 18).

Ο Πίνακας 3 παρουσιάζει στοιχεία για την διαχρονική εξέλιξη της παραγωγικής δυναμικότητας (σε δένδρα) φυτειών δενδρώνων (orchard plantations)² τριών σημαντικών κατηγοριών φρούτων στη Σλοβενία (για τις οποίες υπάρχουν στοιχεία) κατά την τελευταία δεκαετία (2012-2021).

Κατηγορία φρούτων	2012	2013	2014	2015	2016
Μήλα	7.346.928	7.308.533	7.140.051	6.960.590	6.843.846
Αχλάδια	465.327	475.583	458.993	449.361	431.142
Ροδάκινα και Νεκταρίνια	378.647	365.002	330.440	290.414	274.696
Κατηγορία φρούτων	2017	2018	2019	2020	2021
Μήλα	6.706.198	6.614.847	6.467.596	6.275.491	6.161.555
Αχλάδια	441.459	454.473	457.332	481.337	500.611
Ροδάκινα και Νεκταρίνια	255.141	234.220	225.782	224.129	216.697

Πίνακας 3

Παραγωγική δυναμικότητα Σλοβενίας 2012-2021 (αριθμός δένδρων)

Πηγή: Στατιστική Υπηρεσία Σλοβενίας (SURS) – SISTAT Database

Συμπληρωματικά, ο Πίνακας 4 παρουσιάζει αντίστοιχα στοιχεία για την παραγωγική δυναμικότητα της χώρας μας ως προς διάφορες κατηγορίες φρούτων το 2018.

	Λεμονιές	Πορτοκαλιές	Μανταρινιές	Αχλαδιές	Μηλιές	Ροδακινιές & νεκταρινιές	Συκιές για νωπά σύκα
2018	2.075.504	13.780.878	4.045.830	3.627.333	11.675.824	18.900.897	423.664

Πίνακας 4

Παραγωγική δυναμικότητα Ελλάδας 2018 (συνολικός αριθμός δένδρων)

Πηγή: Ελληνική Στατιστική Αρχή (ΕΛΣΤΑΤ)

² Σημειωτέον ότι η SURS έχει δημοσιεύσει (στη "SISTAT Database") αντίστοιχα στοιχεία και για «εκτεταμένους δενδρώνες» ("extensive orchards").

Ακολουθούν στοιχεία για την παγκόσμια κατάταξη (θέση) των παραγόμενων στην χώρα μας ποσοτήτων ως προς κάποιες κατηγορίες φρούτων:

- Ακτινίδια: 4^η το 2020 (Μετά την Κίνα, τη Νέα Ζηλανδία και την Ιταλία)
- Φράουλες: Δεν είναι σε κάποια από τις πρώτες 10 θέσεις το 2019
- Πορτοκάλια: Δεν είναι σε κάποια από τις πρώτες 10 θέσεις το 2019
- Σταφύλια: Δεν είναι σε κάποια από τις πρώτες 10 θέσεις το 2019
- Αχλάδια: Δεν είναι σε κάποια από τις πρώτες 10 θέσεις το 2020
- Μήλα: Δεν είναι σε κάποια από τις πρώτες 10 θέσεις το 2019

(Πηγή: <https://scienceagri.com/>).

B.4 Κόστος Παραγωγής

Βασικές παράμετροι κόστους των φρούτων είναι το εργατικό κόστος (σύμφωνα με στοιχεία της Eurostat, το μέσο ωριαίο κόστος της εργασίας ήταν υψηλότερο στη Σλοβενία σε σχέση με την Ελλάδα ήδη από το 2012, ανερχόμενο, το 2020, σε 19,9 Ευρώ έναντι 16,9 Ευρώ, αντίστοιχα) και το μεταφορικό κόστος (παραγών που ενδεχομένως αποθαρρύνει τις εισαγωγές φρούτων στη Σλοβενία από σχετικά μακρινές χώρες προέλευσης της ΕΕ, π.χ. Ισπανία, ενώ σε συνδυασμό με το δασμολογικό κόστος, ενδέχεται να αποθαρρύνει και τις εισαγωγές φρούτων στη Σλοβενία από τρίτες -εκτός ΕΕ- χώρες, π.χ. Αίγυπτο και Μαρόκο). Το μεταφορικό κόστος (ιδίως ως προς το κόστος καυσίμων) αποτελεί σημαντική συνιστώσα του συνολικού κόστους των τελικών προϊόντων. Άλλες παράμετροι του κόστους (ενέργεια, νερό, λιπάσματα και φυτοφάρμακα) είναι δύσκολο να εκτιμηθούν και επιπλέον μπορεί να επηρεασθούν και από διάφορα απρόβλεπτα γεγονότα (π.χ. ρωσική εισβολή στην Ουκρανία και συνακόλουθη αύξηση του ενεργειακού κόστους και του κόστους λιπασμάτων, ακραία καιρικά φαινόμενα). Πάντως, βασικές συνιστώσες του αγροτικού κόστους παραγωγής τόσο στη Σλοβενία, όσο και στην Ελλάδα, έχουν αυξηθεί σημαντικά την τελευταία τριετία (2019-2021) σε σύγκριση με το 2015 (έτος βάσης), σύμφωνα με τους Πίνακες 5 και 6. Ειδικότερα, στην Ελλάδα αυξήθηκαν σημαντικά οι μισθοί, τα ενοίκια και το κόστος κεφαλαίου, ενώ στη Σλοβενία αυξήθηκαν όλες σχεδόν οι (επιλεγμένες) κατηγορίες κόστους, με εξαίρεση το κόστος για σπόρους και σπορόφυτα. Επισημαίνεται η μεγάλη αύξηση που σημειώθηκε το 2021 σε σύγκριση με το 2015 ως προς το κόστος κτιρίων και λιπασμάτων στη Σλοβενία.

Στοιχείο κόστους αγροτικής παραγωγής	2015 (Έτος βάσης)	ΕΛΛΑΔΑ		
		2019	2020	2021
Αμοιβή εργασίας (μισθός)	100	105,8	107,9	113,3
Αμοιβή γης (ενοίκιο)	100	104,8	104,6	109,2
Αμοιβή κεφαλαίου (κόστος κεφαλαίου)	100	103,1	101,7	103,0
Σύνολο αμοιβών συντελεστών παραγωγής	100	104,7	105,1	109,0

Πίνακας 5

Εξέλιξη στοιχείων κόστους (με έτος βάσης το 2015) στην Ελλάδα

Πηγή: Ελληνική Στατιστική Αρχή (ΕΛΣΤΑΤ)

Στοιχείο κόστους αγροτικής παραγωγής	2015 (Έτος βάσης)	ΣΛΟΒΕΝΙΑ			Στοιχείο κόστους αγροτικής παραγωγής	2015 (Έτος βάσης)	ΣΛΟΒΕΝΙΑ		
		2019	2020	2021			2019	2020	2021
Σπόροι και σπορόφυτα	100	101,67	100,70	99,20	Φυτοπροστασία	100	106,65	111,03	112,78
Ενέργεια και λιπαντικά	100	106,80	92,45	108,40	Εξοπλισμός	100	110,61	112,91	116,48
Λιπάσματα	100	88,64	81,78	116,71	Κτίρια	100	110,30	112,24	122,20

Πίνακας 6

Εξέλιξη στοιχείων κόστους (με έτος βάσης το 2015) στη Σλοβενία

Πηγή: Στατιστική Υπηρεσία Σλοβενίας (SURS)

B.5 Προοπτικές στην εξέλιξη της παραγωγής

Δεν αναμένεται κατά τα επόμενα έτη κάποια σημαντική αύξηση της σλοβενικής εγχώριας παραγωγής, η οποία αναμένεται να συνεχίσει να δέχεται πίεση από εισαγωγές (κυρίως από άλλα κράτη-μέλη της ΕΕ). Το κόστος παραγωγής αναμένεται να βαίνει αυξανόμενο κατά τα επόμενα έτη, συνεπεία και των παρατηρούμενων αυξητικών τάσεων σε τιμές ενέργειας και λιπασμάτων. Η δε κλιματική αλλαγή θα μπορούσε να επηρεάσει τη διαθεσιμότητα νερού για τη σλοβενική γεωργική παραγωγή, μελλοντικώς (ήδη παρατηρήθηκε ανομβρία σε παραθαλάσσια περιοχή της χώρας).

Γ. ΖΗΤΗΣΗ

Γ.1 Μέγεθος αγοράς/τμήματα αγοράς

Η αγορά είναι σχετικά μικρή από πληθυσμιακή σκοπιά (περίπου 2,1 εκατ. κάτοικοι συν 1,2 εκατ. αφίξεις από το εξωτερικό το 2020). Όμως από εισοδηματική άποψη, το μέγεθος της αγοράς, η οποία θα μπορούσε να καταταχθεί ανάλογα με τα ποιοτικά χαρακτηριστικά των φρούτων (π.χ. συσκευασία, όψη φρούτου, ενδεχόμενη ταξινόμηση του φρούτου ως «βιολογικό», ποικιλία, άρωμα, γεύση φρούτου κ.λπ.), είναι αρκετά σημαντικό. Π.χ. η ανεργία στην Σλοβενία είναι μόλις 4,5%, ενώ το κατά κεφαλήν Ακαθάριστο Εγχώριο Προϊόν (GDP per capita) είναι υψηλότερο του ελληνικού.

Γ.2 Αγοραστική συμπεριφορά

Ο μέσος Σλοβένος καταναλωτής ενδιαφέρεται για την καλή φυσική του κατάσταση, αθλείται και έχει υιοθετήσει υγιεινά πρότυπα διατροφής, γεγονός που εκτιμάται ότι επιδρά θετικά στην εγχώρια ζήτηση φρούτων. Θα μπορούσε να υποστηριχθεί, ενδεχομένως, ότι η αγοραστική συμπεριφορά επηρεάζεται σε γενικές γραμμές από έναν συνδυασμό παραγόντων, στους οποίους συγκαταλέγονται, πέραν της τιμής, η ποιότητα, συσκευασία, διαφήμιση, εθνικό "brand name", εγγύτητα του καναλιού διάθεσης στον καταναλωτή κ.λπ..

Γ.3 Προοπτικές στην εξέλιξη της ζήτησης

Αναμένεται ότι τα επίπεδα διαθέσιμου εισοδήματος θα σημειώσουν ανοδική τάση και ότι η ζήτηση για προϊόντα όπως τα φρούτα (ιδίως τα βιολογικά), τα οποία ευνοούν την υγεία και ευεξία, επίσης θα αυξηθεί. Η οικονομική ανάκαμψη μετά την πανδημία θα μπορούσε να ωφελήσει ειδικότερα την αγορά ακριβών φρούτων υψηλής ποιότητας (και από πλευράς συσκευασίας). Εκτιμάται ότι τα φρούτα θα εξακολουθήσουν να θεωρούνται είδη πρώτης ανάγκης. Πάντως, μερίδα τουλάχιστον του σλοβενικού πληθυσμού θα μπορούσε να ενδιαφερθεί μελλοντικά ακόμη περισσότερο για τα ποιοτικά χαρακτηριστικά των φρούτων που αγοράζει (με έμφαση, ενδεχομένως, στη συσκευασία) ή τουλάχιστον για την σχέση ποιότητας-τιμής, καθώς και για το κανάλι διανομής του προϊόντος (το οποίο καλό είναι να βρίσκεται κοντά στον καταναλωτή, να είναι αξιόπιστο και να διαθέτει καλές τιμές πώλησης).

Δ. ΕΞΩΤΕΡΙΚΟ ΕΜΠΟΡΙΟ

Δ.1 Ροές εμπορίου - εμπορικό ισοζύγιο κλάδου/προϊόντος

Με βάση τον Πίνακα 7, ο οποίος παρουσιάζει τις σχετικές σλοβενικές εμπορικές ροές το 2021, η Σλοβενία εμφανίζει σημαντικό εμπορικό έλλειμμα ως προς όλες τις κατηγορίες φρούτων της έρευνας αγοράς (με εξαίρεση ίσως τα μήλα, στα οποία καταγράφονται και σημαντικές σλοβενικές εξαγωγές), κάτι που είναι αναμενόμενο λόγω της γενικότερης μη αυτάρκειας της χώρας σε φρούτα. Οι χαμηλότερες σε αξία σλοβενικές εξαγωγές αφορούν τα σύκα, τα καρπούζια και τις φράουλες, ενώ ακολουθούν τα αχλάδια, τα ροδάκινα και τα μανταρίνια.

	Εισαγωγές από σύνολο χωρών	Εξαγωγές σε σύνολο χωρών	Εμπορικό Ισοζύγιο
080420 Σύκα	1724217	69761	-1654456
080510 Πορτοκάλια	13813325	4930885	-8882440
080521 Μανταρίνια	5098434	620537	-4477897
080550 Λεμόνια και κίτρα	10279506	2667400	-7612106
080810 Μήλα	7727803	5556109	-2171694
080830 Αχλάδια	4352685	538348	-3814337
080930 Ροδάκινα και νεκταρίνια	12257966	685215	-11572751
08054000 Γκρέιπφρουτ	1660755	868032	-792723
08061010 Σταφύλια	11136349	1353084	-9783265
08071100 Καρπούζια	4521792	219384	-4302408
08101000 Φράουλες	8277351	288596	-7988755
08105000 Ακτινίδια	2761231	702649	-2058582

Πίνακας 7

Εμπόριο Σλοβενίας το 2021 με σύνολο χωρών σε Ευρώ (ανά κατηγορία φρούτων)

Πηγή: Στατιστική Υπηρεσία Σλοβενίας (SURS) – SİSTAT Database

Δ.2 Ανάλυση εξαγωγών-εισαγωγών

Στον Πίνακα 8 επιχειρείται μια καταγραφή των εισαγωγών της Σλοβενίας από 10 επιλεγμένες χώρες (συμπεριλαμβανομένης της Ελλάδας) για τις 12 κατηγορίες φρούτων της έρευνας (για συγκριτικούς σκοπούς).

	2021 - ΕΥΡΩ									
	Ελλάδα	Κροατία	Ουγγαρία	Αυστρία	Ιταλία	Ισπανία	Γαλλία	Τουρκία	Αίγυπτος	Μαρόκο
080420 Σύκα	54620	111044	15008	295969	494493	59917	5566	418782	0	0
080510 Πορτοκάλια	717028	1675880	30	1142191	1902790	2111038	47468	2595	3920359	0
080521 Μανταρίνια	25844	1517143	178	297581	498377	315088	14818	589770	140714	0
080550 Λεμόνια και κίτρα	143855	1493867	0	1729916	1964111	1634369	41727	176711	0	0
080810 Μήλα	0	1595454	94622	1154198	1619927	4436	15886	0	0	0
080830 Αχλάδια	0	447758	9	665988	1962867	261332	3810	87418	0	0
080930 Ροδάκινα και νεκταρίνια	763806	1199938	0	1384296	4533752	2224268	2609	135673	0	0
08054000 Γκρέιπφρουτ	4362	225028	0	65168	405013	60730	3330	61883	0	0
08061010 Σταφύλια	0	870962	0	457608	5841089	17681	4684	0	514932	0
08071100 Καρπούζια	282147	924432	0	41	1938817	247047	5962	0	0	0
08101000 Φράουλες	34531	968869	43	2254739	2961803	1136107	16817	2310	1320	0
08105000 Ακτινίδια	258497	93222	0	301054	1617002	1615	2499	1784	0	0

Πίνακας 8

Εισαγωγές Σλοβενίας το 2021 από 10 χώρες σε Ευρώ (ανά κατηγορία φρούτων)

Πηγή: Στατιστική Υπηρεσία Σλοβενίας (SURS) – SİSTAT Database

Παρατηρείται ότι το 2021 η Σλοβενία είχε σημαντικές εισαγωγές φρούτων από γειτονικές χώρες (Ιταλία, Αυστρία και Κροατία), καθώς και από την Ισπανία. Η Τουρκία διατήρησε ιδιαίτερα καλή εξαγωγική επίδοση στα σύκα και η Αίγυπτος στα πορτοκάλια. Το μεγαλύτερο μέρος των ελληνικών εξαγωγών στη Σλοβενία (σε αξία) αφορούσε τα ροδάκινα, τα πορτοκάλια, τα καρπούζια και τα ακτινίδια, ενώ αίσθηση προκαλούν οι μηδαμινές εισαγωγές στη Σλοβενία ελληνικών μήλων, αχλαδιών και σταφυλιών, είτε πρόκειται για ανεκμετάλλευτες εξαγωγικές ευκαιρίες είτε για αδυναμία ανταγωνισμού με άλλες χώρες (ιδίως Ιταλία και Κροατία). Επιπλέον, οι εισαγωγές ελληνικών μανταρινιών και φραουλών στη Σλοβενία βρίσκονται σε ιδιαίτερα χαμηλά επίπεδα, εν αντιθέσει με εισαγωγές από Ιταλία, Αυστρία και Κροατία.

Ο Πίνακας 9 περιλαμβάνει στοιχεία της σλοβενικής Στατιστικής Υπηρεσίας (SURS) για το διμερές εμπόριο (εισαγωγές, εξαγωγές και εμπορικό ισοζύγιο) της Σλοβενίας με την Ελλάδα το 2021 ως προς τις εξεταζόμενες κατηγορίες φρούτων.

	Εισαγωγές από Ελλάδα	Εξαγωγές στην Ελλάδα	Εμπορικό Ισοζύγιο
080420 Σύκα	54620	0	-54620
080510 Πορτοκάλια	717028	7724	-709304
080521 Μανταρίνια	25844	0	-25844
080550 Λεμόνια και κίτρα	143855	0	-143855
080810 Μήλα	0	0	0
080830 Αχλάδια	0	0	0
080930 Ροδάκινα και νεκταρίνια	763806	0	-763806
08054000 Γκρέιπφρουτ	4362	0	-4362
08061010 Σταφύλια	0	0	0
08071100 Καρπούζια	282147	0	-282147
08101000 Φράουλες	34531	0	-34531
08105000 Ακτινίδια	258497	0	-258497

Πίνακας 9

Εισαγωγές Σλοβενίας από την Ελλάδα, εξαγωγές Σλοβενίας στην Ελλάδα και Εμπορικό Ισοζύγιο το 2021 σε Ευρώ (ανά κατηγορία φρούτων)

Πηγή: Στατιστική Υπηρεσία Σλοβενίας (SURS) – SİSTAT Database

Συνεπώς η Σλοβενία το 2021 εμφάνισε εμπορικό έλλειμμα με τη χώρα μας για 9 από τις 12 εξεταζόμενες κατηγορίες φρούτων (με μηδενικές -πλην των πορτοκαλιών- εξαγωγές), χωρίς διμερές εμπόριο μήλων, αχλαδιών και σταφυλιών.

Δ.3 Δασμολογικό καθεστώς και μη δασμολογικά εμπόδια

Δεν επιβάλλονται δασμοί στο ενδοκοινοτικό εμπόριο. Η ενιαία ευρωπαϊκή αγορά αποθαρρύνει ή καλύτερα αποτρέπει την επιβολή μη δασμολογικών εμποδίων από τα κ-μ της ΕΕ στις μεταξύ τους εμπορευματικές συναλλαγές.

E. ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΜΟΣ

E.1 Δομή αγοράς – Δίκτυα Διανομής

Η δομή της αγοράς είναι ανταγωνιστική (με δραστηριοποίηση πολλών «παικτών» από αρκετές χώρες, εντός και εκτός ΕΕ). Τα φρούτα διατίθενται μέσω αλυσίδων σουπερμάρκετ (είτε με φυσική παρουσία του καταναλωτή στο κατάστημα είτε μέσω διαδικτύου) ή εναλλακτικά σε οπωροπωλεία (μανάβικα) ή τέλος στην υπαίθρια (λαϊκή) αγορά της Λιουμπλιάνας. Οι επικρατούσες συνθήκες στα οπωροπωλεία και τις υπαίθριες αγορές της Λιουμπλιάνας και άλλων σλοβενικών πόλεων (από πλευράς έκθεσης σε σκόνη, επιβλαβή έντομα, υγρασία και ζέστη) είναι (ειδικά το καλοκαίρι) σε κάποιες περιπτώσεις χειρότερες από αυτές στα (περισσότερο προστατευμένα) σουπερμάρκετ. Επιπλέον, οι τελικές τιμές για τον καταναλωτή στα οπωροπωλεία είναι κατά κανόνα υψηλότερες από ό,τι στα σουπερμάρκετ.

ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΚΑΙ ΧΟΝΔΡΙΚΗ ΠΩΛΗΣΗ

Παρατίθενται κατωτέρω στοιχεία ενδεικτικού αριθμού σλοβενικών επιχειρήσεων εισαγωγής και διανομής φρούτων, τα οποία συγκεντρώθηκαν, με συναφή κριτήρια αναζήτησης ("fruit"/"fruits"), από τη βάση δεδομένων "SLOEXPORT" (<https://www.sloexport.si/en/>), την οποία διαχειρίζονται το σλοβενικό εμπορικό και βιομηχανικό επιμελητήριο "GZS" και η υπηρεσία προώθησης εξωτερικού εμπορίου "SPIRIT Slovenija":

1.AGRO AUER d.o.o. / Διεύθυνση: Tržaška cesta 53, 2000 MARIBOR / Τηλ.: 00386 22523833 / E-mail: info@agroauer.si (WHOLESALE)

2.BANGROS d.o.o. / Διεύθυνση: Tehnološki park 20, 1000 LJUBLJANA / Τηλ.: 00386 51231241 / E-mail: info@bangros.si (IMPORTER/WHOLESALE)

3.BOMAIMPEX d.o.o. / Διεύθυνση: Vrhovlje pri Kojskem 2A, 5211 KOJSKO / Τηλ.: 00386 53043740 / Fax: 00386 53043742 / E-mail: bomaimpex@siol.net (WHOLESALE)

4.Zdrava Dostava (DG69) d.o.o. / Διεύθυνση: Drenov Grič 69, 1360 VRHNIKA και OC ZAPOLJE III/1b, 1370 LOGATEC / Τηλ.: 00386 31648365, 00386 51206685 / E-mail: dg69@siol.net, luka.marolt@dg69.si, info@dg69.si, eko@dg69.si / Ιστότοπος: <http://www.dg69.si> / Facebook: <https://www.facebook.com/EkoBioOrganic> / LinkedIn: <https://www.linkedin.com/company/dg69> (PACKAGING AND DISTRIBUTION)

5.DREVENŠEK AGRO d.o.o. / Διεύθυνση: Gerečja vas 14, 2288 HAJDINA / Τηλ.: 00386 27966181, 00386 70732487 / E-mail: drevensekjure@gmail.com (IMPORTER/WHOLESALE)

6.BATON, podjetje za trgovino in storitve, d.o.o. / Διεύθυνση: Medno 70, 1210 LJUBLJANA – ŠENTVID / Τηλ.: 00386 83843148 / E-mail: baton@baton.si / Ιστότοπος: <http://www.baton.si> (MARKETING)

7.GEAPRODUKT trgovsko podjetje na debelo in drobno d.o.o. / Διεύθυνση: Dolenjska cesta 242, 1000 LJUBLJANA / Τηλ.: 00386 12802257, 00386 15007266 / Fax: 00386 12802264, 00386 15007263 / E-mail: info@geaprodukt.si / Ιστότοπος: <http://www.geaprodukt.si> (IMPORTER/WHOLESALE)

8.PAF export-import d.o.o. / Διεύθυνση: Industrijska ulica 20, 2230 LENART V SLOV. GORICAH / Τηλ.: 00386 27200370, 00386 27200373 / Fax: 00386 27200371 / E-mail: paf.lenart@siol.net (WHOLESALE)

9.PITUS storitve, trgovina, gostinstvo, posredništvo, uvoz-izvoz d.o.o. / Διεύθυνση: Ob Dravi 2A, 2000 MARIBOR / Τηλ.: 00386 24716120 Fax: 00386 24716125 / E-mail: info@pitus.si / Ιστότοπος: <http://www.pitus.si> (WHOLESALE/DISTRIBUTOR)

10.SLOMAR trgovina in svetovanje d.o.o. / Izola Address: Pittonijeva ulica 14, 6310 IZOLA - ISOLA / Τηλ.: 00386 56418242 / Fax: 00386 56418242 (WHOLESALE)

Στην ιστοσελίδα "Europages" (www.europages.gr) προσφέρεται η δυνατότητα αναζήτησης (με εισαγωγή της εταιρικής επωνυμίας στο πεδίο αναζήτησης) των στοιχείων επικοινωνίας λ.χ. των κατωτέρω εταιρειών, οι οποίες δραστηριοποιούνται στο εμπόριο φρούτων και λαχανικών στη Σλοβενία (πρόκειται για ενδεικτικό κατάλογο):

1.SEVINCH d.o.o. (εξειδίκευση σε ελληνικά προϊόντα)

2.HRIB

3.JERUZALEM ORMOZ VVS

4.SADDEX

5.PELATI

6.ADRIATIC TRADE, ANDREJ KUKEC S.P.

7.DUNJA TOPIC-LAMPE S.P.

ΛΙΑΝΙΚΗ ΠΩΛΗΣΗ

Περαιτέρω (σε ό,τι αφορά τη λιανική πώληση), στη Σλοβενία δραστηριοποιούνται οι εξής αλυσίδες σουπερμάρκετ:

1.MERCATOR / Διεύθυνση: Dunajska cesta 107, 1001 Ljubljana / Τηλ.: 00386 15601000 / E-mail: info@mercator.si / Ιστότοπος: www.mercator.si

2.SPAR SLOVENIJA / Διεύθυνση: Letališka cesta 26, 1000 Ljubljana / Τηλ.: 00386 15844400 / E-mail: info@spar.si και sonja.petkovsek@spar.si / Ιστότοπος: www.spar.si

3.HOFER / Διεύθυνση: Kranjska cesta 1, 1225 Lukovica / Τηλ.: 00386 18346600 / E-mail: info@hofer.si / Ιστότοπος: www.hofer.si

4.LIDL / Διεύθυνση: Žeje pri Komendi 100, 1218 Komenda / Τηλ.: 00386 17297400 / E-mail: infofon@lidl.si και nabava@lidl.si / Ιστότοπος: www.lidl.si

5.E. LECLERC / Διεύθυνση: Jurčkova cesta 225, 1000 Ljubljana / Τηλ.: 00386 14204100 / E-mail: info@rudnidis.si / Ιστότοπος: www.e-leclerc.si

Επιπλέον, επισημαίνονται τα εξής στοιχεία (απόσπασμα από σχετική ιστοσελίδα) αναφορικά με την Κεντρική Αγορά της Λιουμπλιάνας, όπου πωλούνται καθημερινά φρούτα και λαχανικά:

«Μεταξύ των αγορών της Λιουμπλιάνας που διαχειρίζεται η δημόσια επιχείρηση "Ljubljanska car parks and markets" d.o.o. (εφεξής JP LPT d.o.o.), η πιο διάσημη είναι η Κεντρική Αγορά της Λιουμπλιάνας, στο κέντρο της Λιουμπλιάνας. Αποτελείται από τις αγορές του Πλέτσνικ με τέσσερις στοές, ένα υπόστεγο και ένα κατάστημα Zvonček, στην προβλήτα 2-7 του Adamič Lundron, μια σκεπαστή αγορά σε εμβληματικό κτίριο στην Rogačarjeva trg 1 και μια υπαίθρια αγορά στις τοποθεσίες Vodnikov trg, Rogačarjeva trg και οδό Dolničarjeva.

Οι αγορές έχουν κύκλους ζωής: «ζουν» σε εβδομαδιαία, μηνιαία, ετήσια και ιδίως καθημερινή βάση. Κάθε πρωί, οι πωλητές γεμίζουν την αγορά με μια μεγάλη ποικιλία εμπορευμάτων, τα οποία εμφανίζουν σε πάγκους, τραπέζια πωλήσεων, καλάθια αγορών, προθήκες, κιόσκια κ.λπ. Κατά τη διάρκεια της άνοιξης, όταν υπάρχει ηλιοφάνεια, προσφέρονται στους επισκέπτες τα πρώτα λαχανικά και λουλούδια. Το καλοκαίρι, όταν αγοράζουν φρέσκα φρούτα και λαχανικά, οι επισκέπτες κάθονται στην σκιά με ένα κρύο ποτό. Το φθινόπωρο, κάποιοι αγοράζουν χειμερινά δωμάτια. Το χειμώνα, όταν η ζωή επιβραδύνεται, οι άνθρωποι αγοράζουν ζαμπόν, λουκάνικα και λάχανο σαφράν.

Δεν υπάρχει σχεδόν κανένα προϊόν ή προϊόν που δεν θα βρείτε στην αγορά. Στην αγορά, οι παραγωγοί γεωργικών προϊόντων και άλλοι πωλητές πωλούν όλα τα είδη φρούτων και λαχανικών, μανιταριών και δασικών φρούτων, κρέατος και προϊόντων κρέατος, γαλακτοκομικών προϊόντων, λουλουδιών και δενδρυλλίων, φαρμακευτικών βοτάνων. Επιπλέον, βρίσκουμε ξηρά προϊόντα και προϊόντα κεραμικής, σουβενίρ, υφάσματα και υποδήματα και διάφορα άλλα προϊόντα στην αγορά.

Η JP LPT d.o.o. διαχειρίζεται και αγορές Bežigrad, Moste, Koseze και Žale [...] Οι τιμές για την ενοικίαση χώρων και εξοπλισμού καθορίζονται στον τιμοκατάλογο JP LPT d.o.o. για τη χρήση των χώρων και των υπηρεσιών της αγοράς.

Οι Κανόνες Παραγγελίας αγοράς στις τοποθεσίες της αγοράς JP LPT d.o.o. καθορίζουν τη δραστηριότητα της JP LPT d.o.o., τις ευθύνες και τις υποχρεώσεις της, τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις των χρηστών, τη μέθοδο απόκτησης του χώρου πώλησης, τις ελάχιστες συνθήκες λειτουργίας στις εγκαταστάσεις και τους ελάχιστους όρους πώλησης, τη μέθοδο πώλησης και τις προβλέψεις για τους επισκέπτες ή τους αγοραστές που ισχύουν στις ακόλουθες τοποθεσίες της αγοράς: Κεντρική αγορά της Λιουμπλιάνας, αγορά Bežigrad, αγορά Moste, αγορά Koseze, αγορά Žale, καθώς και ανοικτοί χώροι λιανικής πώλησης στους τάφους Žale και Vič κ.ά..

Οι τιμές για την ενοικίαση χώρων πώλησης, υπηρεσιών και υλικών στους χώρους των νεκροταφείων, τους χώρους στάθμευσης αυτοκινήτων και αλλού καθορίζονται σε σχετικό τιμοκατάλογο υπηρεσιών, υλικών και μισθώσεων.

Για το δρόμο και την απομάκρυνση των εμπορευμάτων και των συσκευασιών, οι ενοικιαστές των χώρων λιανικής πώλησης πρέπει να συμμορφώνονται με τις

διατάξεις του κανονισμού ΚΚ LPT δ.ο.ο. σχετικά με το δρόμο και την απομάκρυνση των εμπορευμάτων και των συσκευασιών.

Η εκμίσθωση των χώρων λιανικής πώλησης διέπεται από τους κανονισμούς JP LPT d.o.o. σχετικά με την εκμίσθωση των καταστημάτων και τους κανονισμούς της JP LPT για την κατηγοριοποίηση των καταστημάτων.» (Πηγή: <https://www.lpt.si/trznice>)

Στοιχεία επικοινωνίας:

Ljubljana Central Market

Τηλ.: +386 (0)1 42 594 37

Fax: +386 (0)1 432 71 71

Email: info@lpt.si

Ώρες λειτουργίας:

Υπαιθριο Τμήμα:

Καθημερινές 6:00-18:00 και Σάββατα 6:00-16:00 το καλοκαίρι,

Δευτέρα-Σάββατο 6.00-16.00 το χειμώνα,

Κυριακές και αργίες κλειστά

Στεγασμένο τμήμα στο Rogoščarjev trg (πλατεία):

Καθημερινές 7:00-16:00, Σάββατα 7:00-14:00.

Στεγασμένο τμήμα στην αγορά Πλέτσνικ (Plečnik's Colonnade):

Καθημερινές 7:00-16:00, Σάββατο 7:00-14:00.

(Πηγή: <https://www.visitljubljana.com/en/poi/central-market/>)

Σε ό,τι αφορά την Κεντρική Αγορά του Μάριμπορ, επισημαίνεται η κατωτέρω ιστοσελίδα για ενδεχόμενη πληροφόρηση αναφορικά με στοιχεία επικοινωνίας και ώρες λειτουργίας: <https://www.visitmaribor.si/en/what-to-do/objects/6625-central-maribor-marketplace>.

Τέλος, στη Σλοβενία λαμβάνει χώρα σε ετήσια βάση η Έκθεση αγροτικών προϊόντων "AGRA" (<https://www.sejem-agra.si/en/>).

E.2 Βαθμός συγκέντρωσης (εγχώριων/ξένων επιχειρήσεων)

Σε μια προσπάθεια αποτύπωσης της συγκέντρωσης της εγχώριας αγοράς φρούτων από πλευράς των κρατών προέλευσης των εισαγωγών, ο Πίνακας 10 παρουσιάζει τα μερίδια 6 χωρών επί των συνολικών εισαγωγών στη Σλοβενία ως προς καθεμία από τις 12 εξεταζόμενες κατηγορίες φρούτων. Την πρωτοκαθεδρία έχει η Ιταλία, ακολουθούμενη από Κροατία και Αυστρία. Σημειώτεον ότι το 1/4 περίπου των σύκων (24,3%) εισάγεται από την Τουρκία, ενώ ένα ιδιαίτερα υψηλό ποσοστό πορτοκαλιών (28,4%) εισάγεται από την Αίγυπτο.

Μερίδιο (%) επί των συνολικών εισαγωγών (στρογγυλοποιημένα ποσοστά)						
Κατηγορία φρούτων	ΕΛΛΑΔΑ	ΚΡΟΑΤΙΑ	ΑΥΣΤΡΙΑ	ΙΤΑΛΙΑ	ΙΣΠΑΝΙΑ	ΤΟΥΡΚΙΑ
Σύκα	3,2	6,4	17,2	28,7	3,5	24,3
Πορτοκάλια	5,2	12,1	0,8	13,8	15,3	0
Μανταρίνια	0,5	29,8	5,8	9,8	6,2	11,6
Λεμόνια και κίτρα	1,4	14,5	16,8	19,1	15,9	1,7
Μήλα	0	20,6	14,9	21,0	0,1	0
Αχλάδια	0	10,3	15,3	45,1	6	2,0
Ροδάκινα και νεκταρίνια	6,2	9,8	11,3	37,0	18,1	1,1
Γκρέιπφρουτ	0,3	13,5	3,9	24,4	3,7	3,7
Σταφύλια	0	7,8	4,1	52,5	0,2	0
Καρπούζια	6,2	20,4	0	42,9	5,5	0
Φράουλες	0,4	11,7	27,2	35,8	13,7	0
Ακτινίδια	9,4	3,4	10,9	58,6	0,1	0,1

Πίνακας 10

Μερίδιο Ελλάδας, Κροατίας, Αυστρίας, Ιταλίας, Ισπανίας και Τουρκίας
επί των συνολικών εισαγωγών στη Σλοβενία (ανά κατηγορία φρούτων)

Πηγή: Στατιστική Υπηρεσία Σλοβενίας (SURSTAT) – SİSTAT Database

(Επεξεργασία στοιχείων: Γραφείο ΟΕΥ Λιουμπλιάνας)

Ε.3 Παρουσία ελληνικών προϊόντων – μερίδιο αγοράς

Το μερίδιο αγοράς των ελληνικών προϊόντων (βλ. πρώτη στήλη Πίνακα 10) κρίνεται χαμηλό και η αναγνωρισιμότητα των ελληνικών φρούτων στη Σλοβενία θα μπορούσε εν γένει να βελτιωθεί, μέσω αξιοποίησης καλύτερων καναλιών διανομής (ιδίως των μεγάλων σουπερμάρκετ, τα οποία εμφανίζονται, επί παραδείγματι, να επιλέγουν ακτινίδια από Νέα Ζηλανδία παρά την όποια δασμολογική επιβάρυνση, καθώς και ρουμανικά ροδάκινα και νεκταρίνια). Τα μήλα και τα αχλάδια εισάγονται από γειτονικές χώρες και οι φράουλες από βαλκανικές χώρες (πλην Ελλάδας). Σε κεντρικό οπωροπωλείο της Λιουμπλιάνας εντοπίστηκαν ιδιαίτερα εύγευστα ελληνικά ροδάκινα και νεκταρίνια (χωρίς κάποια συσκευασία), σε πολύ καλή κατάσταση. Τέλος, παρατηρείται μια γενικότερη έλλειψη σύκων (όχι μόνο ελληνικών) στην αγορά.

Ε.4 Τιμές λιανικής πώλησης

Στις εξής ιστοσελίδες online πωλήσεων επιλεγμένων σουπερμάρκετ παρατίθενται λιανικές τιμές πώλησης φρούτων σε Σλοβενία και Ελλάδα:

(α) <https://trgovina.mercator.si/market/brskaj#offset=0>

(MERCATOR - Σλοβενία)

(β) <https://www.spar.si/online/sadje-in-zelenjava/sveze-sadje/c/S1-2/>

(SPAR - Σλοβενία)

(γ) <https://www.delivery.gr/menu/ab-basilopoulos/%CE%A6%CF%81%CE%BF%CF%8D%CF%84%CE%B1-131732>

(ΑΒ ΒΑΣΙΛΟΠΟΥΛΟΣ - Ελλάδα)

(δ) <https://www.sklavenitis.gr/freska-froyta-lachanika/froyta/>

(ΣΚΛΑΒΕΝΙΤΗΣ – Ελλάδα)

Από επιτόπια επίσκεψη σε εγχώριο σουπερμάρκετ σε κεντρικό σημείο της Λιουμπλιάνας (Αύγουστος 2022), παρατηρήθηκαν οι εξής τιμές λιανικής:

Μήλα 1,69 Ευρώ/κιλό

Αχλάδια 2,19 Ευρώ/κιλό

Λεμόνια 2,29 Ευρώ/κιλό

Ροδάκινα και νεκταρίνια 2,79 Ευρώ/κιλό (ιδιαίτερα υψηλή τιμή)

Ακτινίδια 3,79 Ευρώ/κιλό (ιδιαίτερα υψηλή τιμή)

Σταφύλια 3,69 Ευρώ/κιλό

Σημειωτέον ότι οι τιμές των φρούτων αφενός αλλάζουν συχνά και αφετέρου ποικίλλουν ανάλογα με το κανάλι διανομής.

E.5 Δυναμική συνθηκών ανταγωνισμού

Δεν εντοπίστηκε κάποιο εξειδικευμένο κατάστημα, το οποίο να εμπορεύεται αποκλειστικά φρέσκα φρούτα παραγωγής ενός συγκεκριμένου κράτους (π.χ. ελληνικά ή σλοβενικά ή ισπανικά φρούτα κ.λπ.). Ωστόσο, επισημαίνεται η ενδεχόμενη δυνατότητα εμπορίας ελληνικών επεξεργασμένων φρούτων από εξειδικευμένα διαδικτυακά καταστήματα *delicatessen*, τα οποία θα μπορούσαν ίσως να επεκταθούν και σε τυποποιημένα ελληνικά προϊόντα όπως τα αποξηραμένα σύκα, οι κομπόστες ή τα γλυκά κουταλιού. Στον αντίποδα, ο online ανταγωνισμός για φρέσκα φρούτα δεν αναμένεται να ενταθεί, καθώς εκτιμάται ότι ο καταναλωτής επιθυμεί να επιλέγει ο ίδιος τα φρούτα που βάζει στο καλάθι του νοικοκυριού του.

Ως γενική παρατήρηση, η διαφοροποίηση των προϊόντων από πλευράς ποιότητας -ιδίως αναφορικά με τη συσκευασία (π.χ. ως προς τον τρόπο κλεισίματος και το βαθμό στεγανοποίησης της, τις δυνατότητες που προσφέρει π.χ. για αποθήκευση του προϊόντος στο ψυγείο ή για πλύσιμο του προϊόντος εντός της συσκευασίας), την πιστοποίηση ποιότητας και ενδεχομένως την κατάταξη του προϊόντος στα «βιολογικά» φρούτα, την ανάδειξη ενδεχόμενων οικολογικών μεθόδων παραγωγής, την καθαριότητα, αξιοπιστία και εγγύτητα στον καταναλωτή του επιλεγέντος καναλιού διανομής κ.ά.- δύναται να αποτελέσει καθοριστικό παράγοντα εμπορικής επιτυχίας. Βέβαια, οι ήδη υπάρχουσες/εδραιωμένες επιχειρήσεις στην αγορά ίσως διαθέτουν κάποιο πλεονέκτημα, έχοντας εξασφαλίσει ήδη ικανοποιητικά κανάλια διανομής και επενδύσει στην προώθηση των προϊόντων τους.

ΣΤ. ΘΕΣΜΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ

ΣΤ.1 Νομικό πλαίσιο που διέπει τη λειτουργία του κλάδου

Η ΕΕ στηρίζει ενεργά τον τομέα των οπωροκηπευτικών μέσω του συστήματός της για τη διαχείριση της αγοράς, με τέσσερις ευρείς στόχους:

- την αύξηση της ανταγωνιστικότητας του τομέα και του προσανατολισμού του στην αγορά χάρη στις οργανώσεις παραγωγών·
- λιγότερες διακυμάνσεις στο εισόδημα των παραγωγών λόγω κρίσεων·
- την αύξηση της κατανάλωσης οπωροκηπευτικών στην ΕΕ·
- την αύξηση της χρήσης φιλοπεριβαλλοντικών καλλιεργειών και τεχνικών παραγωγής.

Το σύστημα προάγει την ποιότητα των προϊόντων με την εφαρμογή προτύπων εμπορίας και υποστηρικτικών επιχειρησιακών μέτρων.

Πρότυπα εμπορίας

Σε ορισμένα προϊόντα εφαρμόζονται πρότυπα εμπορίας για την προώθηση της ποιότητας. Ο αριθμός των ειδικών προτύπων μειώθηκε από 36 σε 10, τα οποία εφαρμόζονται (μεταξύ άλλων) στα μήλα, τα εσπεριδοειδή, τα ακτινίδια, τα ροδάκινα και νεκταρίνια, τα αχλάδια, τις φράουλες και τα επιτραπέζια σταφύλια. Σημειωτέον ότι τα καρπούζια δεν καλύπτονται πλέον από ειδικά πρότυπα.

Οι εθνικές αρχές μπορούν να εξαιρούν προϊόντα (π.χ. παραμορφωμένα, με μέγεθος μικρότερο του κανονικού) από τα ειδικά πρότυπα εμπορίας, εάν φέρουν την ένδειξη «προϊόντα που προορίζονται για μεταποίηση» ή «ζωοτροφές» ή κάποια άλλη ισοδύναμη διατύπωση.

Έλεγχοι συμμόρφωσης

Κάθε χώρα της ΕΕ υποχρεούται να δημιουργήσει βάση δεδομένων των εμπόρων που διαθέτουν στην αγορά νωπά οπωροκηπευτικά τα οποία καλύπτονται από πρότυπα εμπορίας. Ως έμπορος οπωροκηπευτικών νοείται κάθε άτομο ή φορέας που παρουσιάζει, διαθέτει για πώληση, πωλεί ή διαθέτει στην αγορά (συμπεριλαμβανομένης της εξ αποστάσεως πώλησης, είτε μέσω διαδικτύου είτε με άλλον τρόπο) προϊόντα με οποιοδήποτε τρόπο - εντός της ΕΕ, για εξαγωγή εκτός της ΕΕ ή για εισαγωγή στην ΕΕ, όπως ορίζεται στον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 543/2011.

Οι εθνικές αρχές πρέπει να εξασφαλίζουν ότι οι έλεγχοι πραγματοποιούνται επιλεκτικά, βάσει ανάλυσης κινδύνου και με την κατάλληλη συχνότητα, έτσι ώστε να διασφαλίζεται η συμμόρφωση με τα πρότυπα και άλλες νομικές απαιτήσεις για την εμπορία οπωροκηπευτικών. Η ανάλυση κινδύνου πρέπει να βασίζεται στις πληροφορίες που έχουν καταγραφεί στη βάση δεδομένων των εμπόρων. Οι εθνικές αρχές πρέπει να θεσπίζουν εκ των προτέρων τα κριτήρια που θα χρησιμοποιήσουν για τον προσδιορισμό του κινδύνου μη συμμόρφωσης μιας παρτίδας προϊόντων.

Όταν από τους ελέγχους αποκαλύπτονται σημαντικές παρατυπίες, οι αρχές πρέπει να αυξάνουν τη συχνότητα των ελέγχων. Οι έμποροι πρέπει να παρέχουν στους οργανισμούς ελέγχου όλες τις πληροφορίες που χρειάζονται για την οργάνωση και τη διενέργεια των ελέγχων συμμόρφωσης. Βάσει αξιολόγησης κινδύνου ανά προϊόν, οι αρχές μπορούν να επιλέξουν να μην ελέγχουν επιλεκτικά τα προϊόντα που δεν καλύπτονται από ειδικό πρότυπο εμπορίας (δηλαδή, που καλύπτονται από το γενικό πρότυπο ή από πρότυπο της ΟΗΕ/ΕΕ).

Εγκεκριμένες χώρες εκτός ΕΕ

Οποιαδήποτε χώρα που εξάγει προϊόντα στην ΕΕ, η οποία έχει διενεργήσει τους δικούς της ελέγχους συμμόρφωσης, μπορεί να ζητήσει από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή να κρίνει κατά πόσον οι εν λόγω έλεγχοι πληρούν τα ειδικά πρότυπα εμπορίας της ΕΕ ή τουλάχιστον ισοδύναμα πρότυπα.

Η χώρα μπορεί να λάβει καθεστώς «εγκεκριμένου προϊόντος» για τα προϊόντα καταγωγής της, τα οποία έχουν υποβληθεί στους ελέγχους αυτούς. Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή μπορεί να αναστείλει την έγκριση, εάν διαπιστωθεί ότι, για σημαντικό αριθμό παρτίδων και για μεγάλες ποσότητες, τα εμπορεύματα δεν αντιστοιχούν στις πληροφορίες που αναφέρονται στα πιστοποιητικά συμμόρφωσης τα οποία εκδόθηκαν από τους οργανισμούς ελέγχου της τρίτης χώρας.

Επικαιροποιημένα πρότυπα εμπορίας

Η ΟΕΕ/ΗΕ έχει καταρτίσει πάνω από 50 ειδικά πρότυπα εμπορίας για τα νωπά οπωροκηπευτικά (συμπεριλαμβανομένων των 10 ειδών που καλύπτονται από τα ειδικά πρότυπα εμπορίας της ΕΕ).

Τα ειδικά πρότυπα εμπορίας της ΕΕ για μεμονωμένα προϊόντα πρέπει να συνάδουν με τα σχετικά πρότυπα της ΟΕΕ/ΗΕ, σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 543/2011, και επικαιροποιούνται τακτικά για τον σκοπό αυτό.

Νομική βάση

Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 1308/2013 – για τη θέσπιση κοινής οργάνωσης των αγορών γεωργικών προϊόντων.

Εκτελεστικός κανονισμός (ΕΕ) 2017/892 – για τη θέσπιση κανόνων εφαρμογής του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1308/2013 όσον αφορά τους τομείς των οπωροκηπευτικών και των μεταποιημένων οπωροκηπευτικών.

Εκτελεστικός κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 543/2011 – κανόνες εφαρμογής για τα οπωροκηπευτικά.

Κατ' εξουσιοδότηση κανονισμός (ΕΕ) 2017/891 – για τη συμπλήρωση του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1308/2013 όσον αφορά τους τομείς των οπωροκηπευτικών και των μεταποιημένων οπωροκηπευτικών και τη συμπλήρωση του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1306/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου όσον αφορά τις κυρώσεις που πρέπει να επιβληθούν στους εν λόγω τομείς, καθώς και για την τροποποίηση του εκτελεστικού κανονισμού της Επιτροπής (ΕΕ) αριθ. 543/2011.

(Πηγή: https://ec.europa.eu/info/food-farming-fisheries/plants-and-plant-products/fruit-and-vegetables_en#:~:text=EU%20implementing%20regulation%202017%2F892%20%E2%80%93%20laying%20down%20the,543%2F2011%20%E2%80%93%20implem,enting%20rules%20for%20fruit%20and%20vegetables.)

ΣΤ.2 Επιπτώσεις θεσμικού πλαισίου στον ανταγωνισμό

Η ΕΕ αποτελεί, σε κάποιο βαθμό, παράγοντα εναρμόνισης του ρυθμιστικού πλαισίου των κ-μ, κατά τρόπο ευνοϊκό για τον ανταγωνισμό στην αγορά φρούτων της Σλοβενίας.

Ζ. ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

Ζ.1 Παράγοντες που επηρεάζουν ζήτηση-προσφορά.

Την ζήτηση των επιλεγμένων κατηγοριών φρούτων επηρεάζουν:

- (1) Οι ευνοϊκές δημογραφικές ενδείξεις ως προς τη μεταβολή του εθνικού πληθυσμού και του αριθμού ξένων τουριστών, διαχρονικά.
- (2) Η ανοδική τάση του διαθέσιμου εισοδήματος του μέσου Σλοβένου.
- (3) Τυχόν διαφήμιση/προώθηση των προϊόντων.
- (4) Η εξέλιξη της πανδημίας στη χώρα, η οποία ευνοεί, ενδεχομένως, την ζήτηση ορισμένων κατηγοριών φρούτων (π.χ. ακτινίδια, πορτοκάλια), τα οποία ενισχύουν σε σημαντικό βαθμό το ανοσοποιητικό σύστημα.

Την προσφορά των επιμέρους κατηγοριών φρούτων επηρεάζουν:

- (1) Η αξιοποίηση των δυνατοτήτων, τις οποίες προσφέρει το εμπόριο μέσω διαδικτύου (τα σουπερμάρκετ έχουν σχετικές ιστοσελίδες πώλησης αγαθών).
- (2) Η τιμολογιακή πολιτική των επιχειρήσεων, οι οποίες αντιδρούν ενδεχομένως και σε αυξομειώσεις της τιμής των ανταγωνιστών τους, στο πλαίσιο μιας ανταγωνιστικής αγοράς.
- (3) Η γεωγραφική θέση της χώρας (δηλαδή η απόστασή της από τις χώρες-εξαγωγείς) και το αντίστοιχο ύψος του μεταφορικού κόστους των εισαγόμενων προϊόντων (π.χ. η χώρα μας είναι αρκετά μακριά από τη Σλοβενία σε σχέση με την Ιταλία ή την Ουγγαρία).
- (4) Η επιβολή δασμολογικού κόστους σε επιχειρήσεις τρίτων (εκτός ΕΕ) χωρών.

Ζ.2 Προοπτικές ελληνικών προϊόντων

Εκτιμάται ότι υπάρχουν ορισμένες θετικές προοπτικές για αρκετά ελληνικά φρούτα στη Σλοβενία (ιδίως για τα ροδάκινα), εφόσον όμως αξιοποιηθούν τα πλέον κατάλληλα κανάλια διανομής (π.χ. σουπερμάρκετ, μανάβικα) και μειωθεί όσο το δυνατόν περισσότερο το μεταφορικό κόστος και η επίδρασή του στις τιμές λιανικής. Επισημαίνεται ότι τα μανταρίνια και οι φράουλες εισάγονται στην Σλοβενία σε μεγάλο βαθμό από τη γειτονική Κροατία. Μια προσπάθεια αναβάθμισης του "brand name" της χώρας μας ως μείζονος παραγωγού και εξαγωγέα φρούτων με σχετικές ενημερώσεις εδώ εισαγωγέων (σουπερμάρκετ) θα μπορούσε να λειτουργήσει ευνοϊκά για τις ελληνικές εξαγωγές φρούτων.

Οι παρακάτω Πίνακες παρουσιάζουν διαθέσιμα στοιχεία για τις τιμές παραγωγού την περίοδο 2019-2020 ως προς τις 12 υπό εξέταση κατηγορίες φρούτων, για 5 μεσογειακές χώρες (Ελλάδα, Αίγυπτο, Κροατία, Ιταλία και Ισπανία).

ΤΙΜΕΣ ΠΑΡΑΓΩΓΟΥ 2019 (Ετήσιες τιμές παραγωγού, δολάρια ΗΠΑ/τόνο)					
Κατηγορία φρούτων	ΕΛΛΑΔΑ	ΑΙΓΥΠΤΟΣ	ΚΡΟΑΤΙΑ	ΙΤΑΛΙΑ	ΙΣΠΑΝΙΑ
ΣΥΚΑ	2957,3	-	2508,9	-	891,1
ΠΟΡΤΟΚΑΛΙΑ	403,8	293,4	863,9	748,9	183,4
ΜΑΝΤΑΡΙΝΙΑ	539,5	-	349,4	-	345,2
ΓΚΡΕΪΦΦΡΟΥΤ	358,2	-	-	-	250,7
ΛΕΜΟΝΙΑ	543,5	-	1490	984,5	390,8
ΣΤΑΦΥΛΙΑ	702,6	537,8	815,5	-	774
ΚΑΡΠΟΥΖΙΑ	240,7	421	241,3	-	285,6
ΜΗΛΑ	686,9	506,8	285,9	578,9	485,6
ΑΧΛΑΔΙΑ	1127,2	722,7	623,8	-	636,3
ΡΟΔΑΚΙΝΑ	428,9	-	843,3	-	560,2
ΦΡΑΟΥΛΕΣ	1853,8	403,1	2354,1	-	1174,9
ΑΚΤΙΝΙΔΙΑ	250,7	-	-	-	984,4

Πίνακας 11

Στοιχεία τιμών παραγωγού το 2019 σε δολάρια ΗΠΑ/τόνο

Πηγή: FAOSTAT (<https://www.fao.org/faostat/en/#compare>)

ΤΙΜΕΣ ΠΑΡΑΓΩΓΟΥ 2020 (Ετήσιες τιμές παραγωγού, δολάρια ΗΠΑ/τόνο)					
Κατηγορία φρούτων	ΕΛΛΑΔΑ	ΑΙΓΥΠΤΟΣ	ΚΡΟΑΤΙΑ	ΙΤΑΛΙΑ	ΙΣΠΑΝΙΑ
ΣΥΚΑ	2495,6	-	2785,2	-	920
ΠΟΡΤΟΚΑΛΙΑ	519,4	443,6	835,8	765,1	183,4
ΜΑΝΤΑΡΙΝΙΑ	539,5	-	349,6	-	381,4
ΓΚΡΕΪΦΦΡΟΥΤ	-	-	-	-	-
ΛΕΜΟΝΙΑ	716,4	-	1309,6	999,4	461,6
ΣΤΑΦΥΛΙΑ	954	754,5	724,6	-	795
ΚΑΡΠΟΥΖΙΑ	225,8	784,9	219,6	-	402,7
ΜΗΛΑ	738	675,2	485,4	575,2	570
ΑΧΛΑΔΙΑ	1185,9	819,8	612,4	-	712,2
ΡΟΔΑΚΙΝΑ	457	-	1116,5	-	887,3
ΦΡΑΟΥΛΕΣ	1896	480,4	3177,9	-	1241,7
ΑΚΤΙΝΙΔΙΑ	259,2	-	-	-	-

Πίνακας 12

Στοιχεία τιμών παραγωγού το 2020 σε δολάρια ΗΠΑ/τόνο

Πηγή: FAOSTAT (<https://www.fao.org/faostat/en/#compare>)

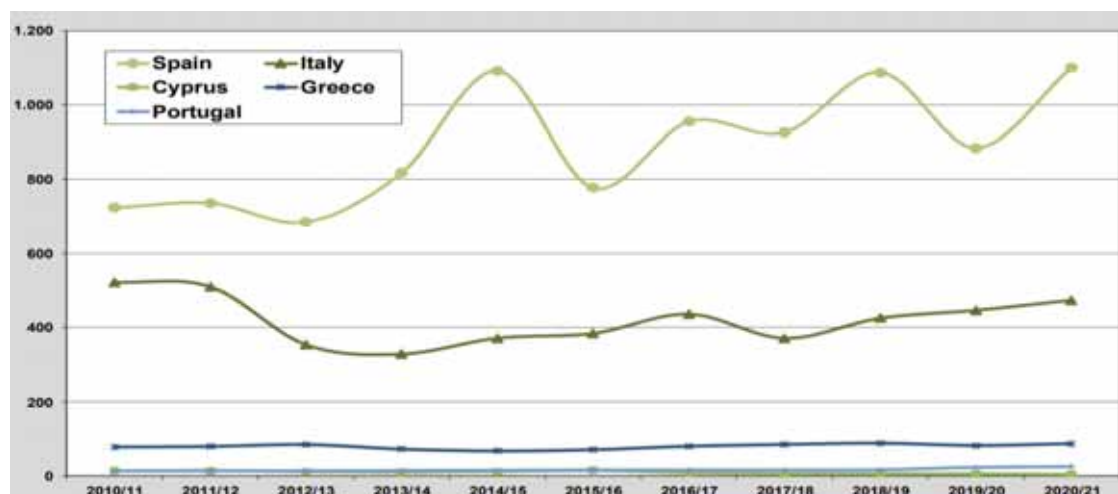
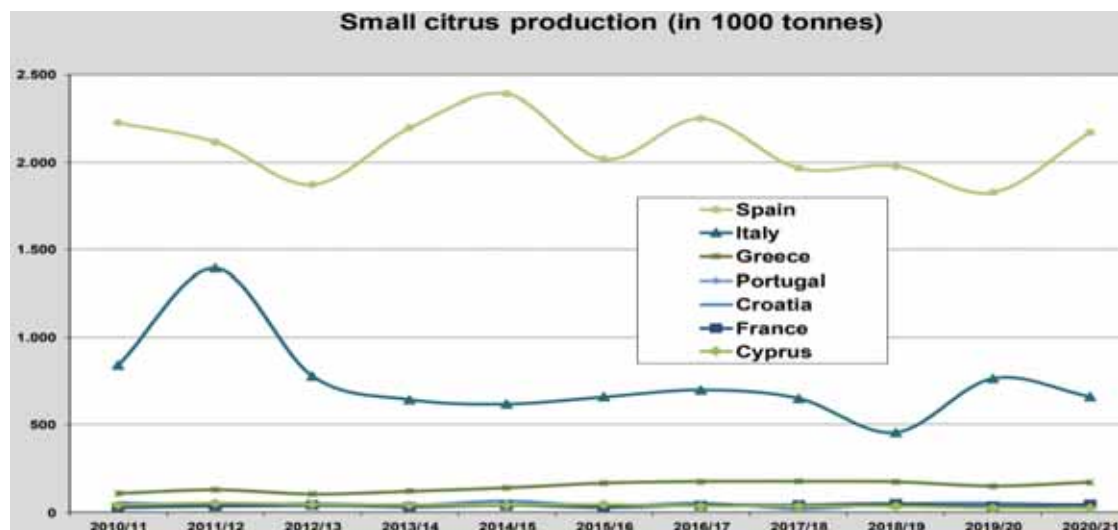
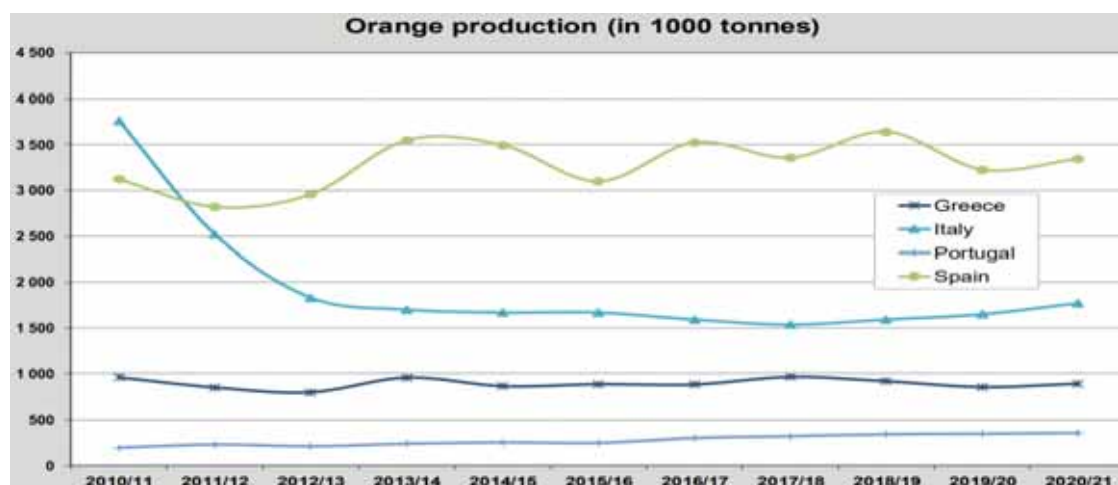

Η μόνη κατηγορία φρούτων με πιθανόν ανταγωνιστικές τιμές παραγωγού στη χώρα μας είναι τα ροδάκινα και ακολουθούν σε κάποιο βαθμό τα ακτινίδια (για τα οποία βέβαια δεν υπάρχουν αρκετά διαθέσιμα στοιχεία) και τα καρπούζια. Θα πρέπει βέβαια να συνεκτιμηθεί και το σημαντικό κόστος μεταφοράς των εκάστοτε φρούτων προς τη Σλοβενία. Ανταγωνιστικά ως προς τη χώρα μας επίπεδα τιμών παραγωγού διατηρούν η Ισπανία (με εξαίρεση τα καρπούζια και τα ροδάκινα) και η Αίγυπτος (με εξαίρεση τα καρπούζια). Σε γενικές γραμμές, οι τιμές παραγωγού κινήθηκαν ανοδικά την περίοδο 2019-2020.

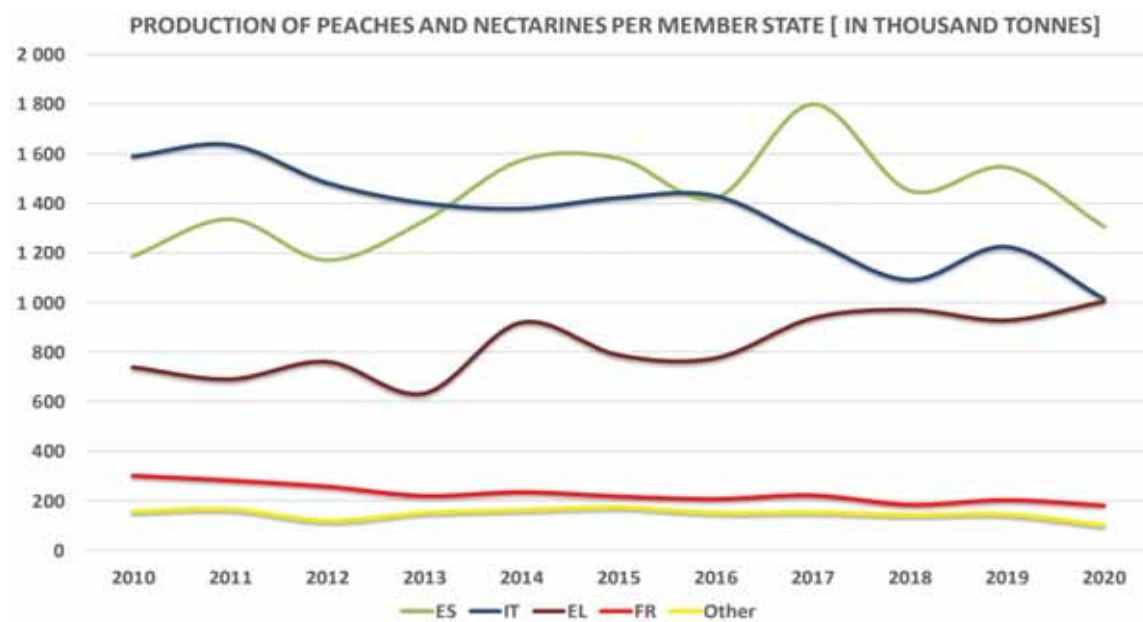
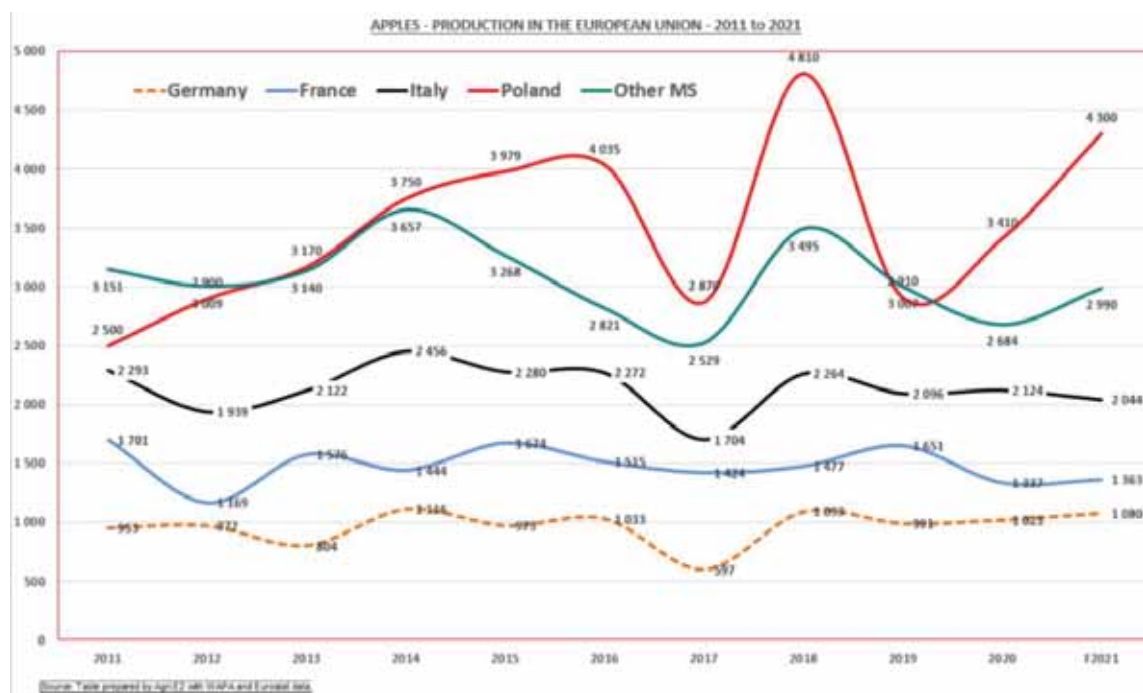
Δυνατότητες σύγκρισης των επιπέδων τιμών παραγωγού (farmgate prices) σε επιλεγμένα κ-μ της ΕΕ για φρούτα παρέχει ιστοσελίδα της Ευρωπαϊκής Επιτροπής (<https://agridata.ec.europa.eu/extensions/DashboardFruitandVeg/FruitandVegetablePricesSC.html>).

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ - Παραγωγή πορτοκαλιών, «μικρών εσπεριδοειδών»³, λεμονιών, μήλων και ροδάκινων στην ΕΕ (2010-2020)

³ «Μικρά εσπεριδοειδή»: μανταρίνια, κλημεντίνες, σατσούμα κ.λπ..

Πηγή: https://agriculture.ec.europa.eu/data-and-analysis/markets/overviews/market-observatories/fruit-and-vegetables_en